

Veřejné zakázky.

U programů DRP a Interreg Europe

Ing. Markéta Weingärtnerová

obsah prezentace

- ❖ Právní úprava oblasti veřejných zakázek
- ❖ Základní pojmy
- ❖ Pravidla pro realizaci veřejných zakázek

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

- Zákon č. 134/2016 Sb. – Zákon o zadávání veřejných zakázek v platném znění, dále i tzv. ZZVZ.
- Metodický pokyn PRO OBLAST ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2021-2027 pokud se na zadavatele nebo zakázku zákon nevztahuje, postupuje zadavatel podle Metodického (závazné metodiky MMR a NOK) -pokud se zadavatel rozhodne použít přísnější postup, musí jej dodržet po celou dobu výběru dodavatele – tzn. Postup plně dle zákona i pro zakázku mimo aplikaci 134/2016Sb.

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

Veřejné

upozornění ke specifickým pravidlům

- Směrnice zadavatele k realizaci veřejných zakázek
 - Použití interní směrnice pro zadávání veřejné zakázky je přípustné, pokud splňuje alespoň požadavky „ZZVZ“ a nebo Metodického pokynu (dle relevance), posouzení provádí Kontrolor, je tedy nezbytné tuto směrnici předložit ke kontrole, a to co nejdříve

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

Veřejné zakázky dle zákona

- zákon. 134/2016Sb., v platném znění resp. ve znění pozdějších předpisů a související legislativa (vyhlášky)
- Dle zákona postupují všichni, kteří:
 - nezadávají zakázky s hodnotou dle §12 odst. 3 zákona – tzv. zakázky malého rozsahu (do 2 resp. 6 milionů) – od hranice 500 tis. Kč (resp. 10 000 EUR pro program CENTRAL EUROPE)
 - Nevztahují-li se na ně obecné výjimky z působnosti zákona dle ustanovení příslušných §
 - » Např. podlimitní zakázky s předmětem plnění pro obranu státu, zpravodajského a výzvědného charakteru, zakázky jejichž předmětem je pořízení zbraní, střeliva a zbraňových systémů
- U výjimek je obecně nutné se řídit zákonnými pravidly pro jejich aplikaci, které jsou vázány jak na typ zadavatele tak i předmět zakázky
- !!! Existuje formulář Přehled plánovaných a realizovaných výběrových a zadávacích řízení

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

Zakázky dle Metodického pokynu

- Regulace dle Metodického pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021-2027 (závazné metodiky MMR a NOK)
- Dostupný např. zde <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/716761a2-8871-466f-89d0-c0a4c380a869/MP-zadavani-zakazek-2021-2027.pdf.aspx?ext=.pdf>
- Určuje požadavky na provedení řízení – počet oslovených uchazečů, lhůty atd.

Veřejné zakázky – základní právní předpisy

Přehled plánovaných a realizovaných výběrových a zadávacích řízení

- specifický formulář, který Vám bude zaslán ze strany **Kontrolora**
 - Slouží k uvedení informací o Vašich záměrech ohledně realizace výběrových a zadávacích řízení, a to s přihlédnutím k jejich obsahu/věcnému záměru, formě realizace, atd.
 - Formulář je předkládán nejpozději s každou monitorovací zprávou, a to i v případě, že žádnou veřejnou zakázku neplánujete případně v dokumentu oproti předcházející verzi nedošlo k žádné změně

Veřejné zakázky – základní pojmy

Veřejné zakázky - několik základních pojmů

1) Zadávací dokumentace – soubor dokumentů, požadavků údajů a technických podmínek zadavatele, které vymezují předměte zakázky v takových podrobnostech, aby bylo možné předložit konkrétní a porovnatelné nabídky a musí splňovat minimální náležitosti dle zákona

- 1) Obchodní a platební podmínky, podmínky k překročení nabídkové ceny, technické a zvláštní technické podmínky pokud je to odůvodněno předmětem zakázky, opatření k ochraně utajovaných informací, požadavky na varianty nabídek a jejich zpracování, způsob hodnocení nabídek a hodnotící kritéria, požadavky na plnění zakázky, otázka subdodávek, nesmí obsahovat specifikaci v podobě odkazů na obchodní firmy, názvy, specifická označení služeb a dodávek

2) Zadávací lhůta x lhůta pro podání nabídek – doba, po kterou je uchazeč vázán svou nabídkou x lhůta pro předložení nabídek zadavateli

3) Klasifikace předmětu veřejné zakázky – provádí zadavatel, který určuje v oznámení či textu výzvy

- Služby
- Dodávky
- Stavební práce
- Smíšený předmět plnění
- CPV kódy

Veřejné zakázky – základní pojmy

Veřejné zakázky - několik základních pojmů

4) Hodnotící kritéria

- **Základní hodnotící kritérium**
 - A) ekonomická výhodnost nabídky nebo
 - B) nabídková cena
-
- Volba hodnotících kritérií je vždy na uvážení zadavatele, kdy musí respektovat vazbu k předmětu plnění
 - Je nezbytné zvážit nastavení hodnotících kritérií i s ohledem na jejich počet, měřitelnost a porovnatelnost,
 - Nastavení hodnotících kritérií může vyžadovat specifickou odbornost od toho, kdo provádí hodnocení (např. členů hodnotící komise), kdy tuto odbornost musí být zadavatel následně schopen prokázat

Veřejné zakázky – základní pojmy

Veřejné zakázky - několik základních pojmů

4) Hodnotící kritéria

EKONOMICKÝ VÝHODNOST NABÍDKY

- Hodnocení probíhá podle souboru dílčích kritérií, kdy u ekonomické výhodnosti nabídky musí v souladu s programovou dokumentací
- Ostatní hodnotící kritéria musí mít vazbu k předmětu zakázky a musí existovat jasný a jednoznačný algoritmus výpočtu hodnocení ve vazbě na přidělené body
- Hodnocení kvality je možné
- z hlediska kontroly je vždy nutné prokázat, že zvolená dílčí kritéria mají vazbu k předmětu plnění,
- Vždy musí existovat jasný model přiřazení bodů=ohodnocení , jasný algoritmus výpočtu výsledného hodnocení
- Kroky hodnotící komise musí být písemně zaznamenané a zpětně ověřitelné – tzn. Proces hodnocení musí být popsán do takové míry podrobnosti, aby Kontrolor mohl provést ověření přidělení bodů za jednotlivá kritéria jejich výpočet

Veřejné zakázky – základní pojmy

Veřejné zakázky - několik základních pojmů

5) Zakázky mimo režim zákon

dříve používaný pojem VZMR = dle Metodického pokynu se tím chápe zakázka malé hodnoty resp. zakázka s vyšší hodnotou, zjednodušeně se jedná o zakázky v režimu od 500.000 Kč výše do limitu tzv. ZZVZ

6) Mimořádně nízká nabídková cena

- Identifikována při posouzení nabídek uchazečů
- Bez řádného zdůvodnění je nutné tuto nabídku vyloučit, nevyločení je důvodem pro udělení korekce/sankce za pochybení při realizaci veřejné zakázky,
- Tato nabídka musí být vyloučena i tehdy, pokud by nebyla vybrána jako vítězná resp. druhá/třetí v pořadí

- ❖ Postupy dle zákona
- ❖ Postupy dle Metodického pokynu

Veřejné zakázky dle zákona – základní pravidla

Veřejné zakázky – druhy zadávacích řízení dle 134/2016Sb. a Metodického pokynu pro zakázky mimo režim zákona

- ❖ Elektronické tržiště
- ❖ Otevřená výzva
- ❖ Uzavřená výzva
- ❖ Otevřené řízení
- ❖ Užší řízení
- ❖ Jednací řízení s uveřejněním
- ❖ Jednací řízení bez uveřejnění
- ❖ Soutěžní dialog
- ❖ Zjednodušené podlimitní řízení
- ❖ Řízení se soutěžním dialogem
- ❖ Řízení o inovačním partnerství
- ❖ Koncesní řízení
- ❖ Řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu

Veřejné zakázky dle zákona – základní pravidla

- **Veřejné zakázky – zjednodušená struktura fází ZŘ/VŘ**
 - oznámení ZŘ v informačním systému
 - předání/zveřejnění zadávací dokumentace
 - otevírání obálek
 - posouzení kvalifikace
 - posouzení a hodnocení nabídek
 - rozhodnutí o přidělení VZ / zrušení VZ
 - uzavření smlouvy
 - uveřejnění výsledků ZŘ

Veřejné zakázky mimo režim zákona – základní pravidla

Veřejné zakázky

- a) Malé hodnoty – předpokládaná hodnota nedosáhne 2mil. Resp. 6 mil (služby, dodávky / stavební práce) ale je minim. 500 tis.Kč
- b) Vyšší hodnoty – předpokládaná hodnota činí minimálně 2. mil. Resp. 6 mil. (služby, dodávky / stavební práce) – nesoutěžené dle Zákona

Veřejné zakázky – druhy výběrového řízení

- a) Otevřená výzvy
- b) Elektronické tržiště
- c) Uzavřená výzva (pouze pro zakázky malé hodnoty)

Veřejné zakázky mimo režim zákona – základní pravidla

a) Otevřená výzva

- Zahajuje se Oznámení výběrového řízení neomezenému počtu dodavatelů
- Zveřejnění Oznámení:
 - Profil zadavatele
 - Věstník veřejných zakázek
 - Webové stránky Programu

Veřejné zakázky mimo režim zákona – základní pravidla

a) Uzavřená výzva

- Zahajuje se Výzvou nejméně 3 zájemcům
- Podmínky:
 - Výzva je zasílána písemně
 - Zasílána pouze těm zájemcům, o kterých má zadavatel informace, že jsou schopni předmětné plnění poskytnout
 - Je nutné, abyste si tuto skutečnost ověřili, nejlépe zdokumentovat přes výpisy z OR
 - Nelze opakovaně vyzývat stejný okruh zájemců, kteří byli účastni v předcházejících kolech (předcházejících řízeních)

Veřejné zakázky mimo režim zákona – základní pravidla

Zadávací podmínky – jsou povinnou součástí oznámení pro otevřenou i uzavřenou výzvu nebo informací na elektronickém tržišti

Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 definuje povinné náležitosti, a to zejména:

- Identifikační údaje zadavatele
- Název zakázky,
- Druh zakázky,
- Informaci o rozdělení zakázky na části,
- Lhůta místo pro podání nabídky,
- Předmět zakázky,
- Hodnotící kritéria obsahující tyto povinné údaje
 - Kritéria hodnocení
 - Metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích
 - Váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii

Veřejné zakázky mimo režim zákona – základní pravidla

Náležitosti zadávacích podmínek – pokračování:

- Lhůta a místo pro podání nabídky (u zakázek s vyšší hodnotou i povinná informace o možnosti účastnit s otevíráním nabídek pro subjekty, které nabídky podaly)
- Způsob jednání s uchazeči, pokud s nimi zadavatel chce jednat
- Podmínky a požadavky na zpracování nabídky, jaké údaje týkající se předmětu zakázky a jeho realizace mají účastníci v nabídkách uvést, aby mohl zadavatel posoudit soulad nabídky se zadávacími podmínkami,
- Požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny
- Doba a místo plnění zakázky
- Požadavky na varianty nabídek, pokud je zadavatel připouští
- Pravidla pro vysvětlení zadávacích podmínek dle odst. 7.3.3. Metodického pokynu,
- Elektronický nástroj pro podání nabídek, pokud jsou nabídky přijímány elektronicky
- Údaje povinné publicity

Veřejné zakázky mimo režim zákona - pravidla

a) Lhůta pro podání nabídek

a) Zakázky malé hodnoty – ne kratší než 10 kalendářních dnů

b) U zakázek vyšší hodnoty - ne kratší 15 kalendářních dnů (ne kratší než 30 dnů u zakázek jejichž hodnota dosáhne nejméně hodnoty nadlimitní sektorové veřejné zakázky podle nařízení vlády č. 172/2016 Sb.)

Při stanovování lhůty je nutné zvážit povahu předmětu plnění veřejné zakázky.

Posouzení a hodnocení nabídek provádí – zadavatel, hodnotící komise nebo pověřená osoba

- vždy musí existovat písemný a přezkoumatelný záznam o posouzení a hodnocení a výsledném rozhodnutí

Veřejné zakázky mimo režim zákona - pravidla

Posouzení a hodnocení nabídek provádí

- a) zadavatel,
- b) Jiná osoba pověřená zadavatelem (pověřená osoba)
- c) Komise, kterou jmenuje zadavatel

- vždy musí existovat písemný a přezkoumatelný záznam o posouzení a hodnocení a výsledném rozhodnutí

Veřejné zakázky mimo režim zákona - pravidla

O posouzení musí být vyhotoven protokol, obsahující minimálně tyto údaje:

- a) jména a podpisy osob, které provedly otevírání, posouzení a hodnocení nabídek,**
- b) Seznam doručených nabídek včetně identifikačních údajů účastníků, datum a čas doručení nabídek,**
- c) Seznam účastníků vyzvaných k doplnění/objasnění nabídky, pokud byli vyzváni,**
- d) Seznam vyloučených účastníků s uvedením důvodu jejich vyloučení,**
- e) Popis způsobu a odůvodnění hodnocení nabídek, pokud nebla hodnocena pouze cena**
- f) Výsledek hodnocení**

❖ **Kontrola – aneb je důvod se obávat?**

Veřejné zakázky – stručná pravidla kontroly

Veřejné zakázky - fáze ve vazbě na kontrolu

I. Zahájení zadávacího řízení – Kontrola zadávací dokumentace

- odesláním Oznámením o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění nebo výzvy o zahájení zadávacího řízení a také zveřejněním dle §146 a §147
- zvláštním postupem je tzv. Předběžné oznámení veřejného zadavatele (pro nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky) – zahájení pak nastává ne dříve než 1 měsíc po odeslání předběžného oznámení, součástí je i Odůvodnění účelnosti veřejné zakázky

II. Průběh zadávacího řízení od podání nabídky k výběru nejvhodnějšího uchazeče – Kontrola před podpisem Smlouvy

- příjem nabídek, otevření, hodnocení, výběr nejvhodnějšího uchazeče, oznámení výsledku, zveřejnění zprávy

II. Plnění z uzavřené Smlouvy – Kontrola po podpisu Smlouvy

- Kontrola uzavřené Smlouvy a plnění závazků z této smlouvy vyplývající

Veřejné zakázky – postup kontroly

- **Fáze kontroly veřejných zakázek – formalizována fáze pro kontrolu zadávacích/výběrových řízení a případných dodatků – POVINNÁ**
 - kontrola zadávacích podmínek – posouzení a konzultace zadávacích podmínek - KZD
 - kontrola průběhu zadávacího nebo výběrového řízení před uzavřením smlouvy na plnění zakázky nebo před zrušením - KPPS
 - kontrola ukončeného zadávacího řízení – kontrola podepsané/uzavřené smlouvy KUZŘ
 - posouzení návrhu dodatku ke smlouvě
 - posouzení uzavřeného dodatku ke smlouvě

Veřejné zakázky - pravidla

Veřejné zakázky - fáze kontroly – co a kdy předložit Kontrolorovi

I. Kontrola zadávací dokumentace – KZD

1. Návrh předběžného oznámení nebo již zveřejněné předběžné oznámení (pokud je relevantní),
2. Návrh oznámení o zakázce pro odeslání do vlastníků nebo výzva k podání nabídek,
3. Zadávací dokumentace,
4. Veškeré přílohy zadávací dokumentace,
5. Kvalifikační dokumentace (pokud existuje),
6. Veškeré přílohy kvalifikační dokumentace (pokud existují),
7. Návrh odůvodnění veřejné zakázky dle §156 (pokud je relevantní)
8. Doklad o způsobu stanovení předpokládané hodnoty
9. Projektová dokumentace v příslušném stupni (u zakázky na stavební práce),
10. Soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr v případě VZ na stavební práce
11. Návrh Smlouvy

Veřejné zakázky - pravidla

Veřejné zakázky - fáze kontroly – co a kdy předložit Kontrolorovi II. Kontrola před podpisem Smlouvy

1. **text oznámení o zahájení zadávacího řízení, resp. výzvy** zaslané požadovanému počtu potenciálních dodavatelů k podání nabídky a dalších dokumentů vymezujících předmět zakázky (např. zadávací dokumentace, je-li povinnost ji zpracovat) vč. dokladů prokazujících jejich odeslání,⁹
2. **vítěznou nabídku podanou uchazečem na základě oznámení o zahájení zadávacího řízení, resp. výzvy** zadavatele nebo jiné informace či ceníky, z nichž vyplývá plnění nabízené uchazečem;
3. **protokol o otevírání obálek** (není vyžadován, pokud jsou informace o otevírání obálek zahrnuty ve zprávě/protokolu o posouzení a hodnocení nabídek) podepsaný členy komise pro otevírání obálek;
4. **zpráva/protokol o posouzení a hodnocení podaných nabídek** podepsaný členy hodnotící komise, včetně dokladů o jmenování hodnotící komise a prohlášeních o nepodjatosti všech jejích členů;
5. **rozhodnutí zadavatele o přidělení zakázky**, vč. dokumentů prokazujících jeho odeslání všem dotčeným uchazečům a zájemcům;
6. **návrh smlouvy s dodavatelem.**

Nad rámec těchto dokumentů partner kontrolorovi dále předloží:

1. nabídky, které byly v průběhu zadávacího řízení vyřazeny, pokud k vyřazení nějaké nabídky došlo;
2. písemnou informaci o způsobu vyřešení námitek (odvolání) podaných některými uchazeči, pokud v rámci zadávacího řízení nějaké námitky (odvolání) byly podány.

Veřejné zakázky - pravidla

Veřejné zakázky - fáze kontroly – co a kdy předložit Kontrolorovi

III. Kontrola po podpisu Smlouvy

1. Uzavřenou smlouvu s vybraným dodavatelem, vč. případných dodatků k ní;
2. text oznámení o výsledku zadávacího řízení zasláný všem uchazečům, kteří podali nabídku v řádném termínu pro podání nabídek, vč. dokladů prokazujících jejich odeslání.

- Kontrolor si může vyžádat jakékoliv další podklady nad rámec výše uvedeného.
- Dokumenty se dokládají v prostých kopiích spolu s čestným prohlášením o souladu těchto kopií s originály
- Podrobnosti lze nalézt na webu Centra pro regionální rozvoj České republiky

- ❖ Chyby ve veřejných zakázkách
 - typologie
- ❖ Dopady chyb

Nejčastější chyby při realizaci VZ

- **Rizika chybně provedených zadávacích řízení:**

- pokud není provedeno správně nebo v možných případech hned opraveno, jsou chyby na konci projektu prakticky nenapravitelné, pochybení je zpravidla také spojeno s uložením finanční korekce/sankce, která trvala snižuje rozpočet partnera
- podceňování role kontroly ZŘ/VŘ se nemusí vyplatit
 - Fázová kontrola – čím dříve je chyba odhalena, tím spíše je možné situaci napravit, nedodržením povinnosti tzv. fázové kontroly se tak partner vystavuje riziku finančního postihu
 - Je nutné stanovisko Kontrolora respektovat a dle něj postupovat
- náklady vzešlé ze špatně provedeného ZŘ nejsou uznatelným nákladem – dochází k rozhodnutí o zpětné nezpůsobilosti výdajů i po provedených následných kontrolách udržitelnosti projektu – a to i z rozhodnutí FÚ s dalšími souvisejícími následky
- Sankce/korekce za chybně provedené ZŘ může dosáhnout 100%,

Nejčastější chyby při realizaci VZ

• Veřejné zakázky – nejčastější pochybení

- Chybné stanovení předmětu zakázky – služby, dodávky, stavební práce, smíšený předmět zakázky – vhodné je zvážit použití tzv. CPV kódů, které umožní jednoznačnou identifikaci předmětu plnění
- Chybná aplikace výjimek z působnosti zákona – je vhodné aplikaci výjimky raději konzultovat s příslušným Kontrolorem, v případě pochybností je lépe zvolit přísnější postup
- Nezveřejnění zakázky odpovídajícím způsobem – toto pochybení může být spojeno s uložením finanční korekce/sankce až ve výši 100 %
- Přímé oslovení dodavatele bez zákonem stanovených důvodů pro takového jednání
 - Toto pochybení může být spojeno s uložením finanční korekce/sankce až do výše 100 %
 - Při splnění specifických podmínek je takový postup možný (např. výhradní zastoupení dodavatele pro Evropu, je ovšem nutné dbát na to, že otevřenou soutěž nelze chápat geograficky omezenou na území ČR)

Nejčastější chyby při realizaci VZ

- **Veřejné zakázky – nejčastější pochybení**
 - Nепrokázaní cenových nabídek minimálně 3 uchazečů v režimu od 10.000 EUR bez DPH do limitu zákona pro program CENTRAL EUROPE
 - Nekonkrétní vymezení předmětu zakázky, které neumožní předložení srovnatelných/porovnatelných nabídek
 - Oslovování uchazečů, kteří nemají odbornou způsobilost k realizaci VZ,
 - Opakované oslovování totožného okruhu uchazečů,
 - Chybné stanovení minimálních lhůt pro podání nabídky – pokud není dáno jiným důvodem, je lepší nestanovovat lhůtu v minimálním rozshu

Nejčastější chyby při realizaci VZ

- **Veřejné zakázky – nejčastější pochybení**
 - Jednání zadavatele/osoby zadavatele ve střetu zájmů,
 - Porušení jakékoliv z obecných zásad definovaných v tzv. „ZZVZ“ resp. Metodickém pokynu
 - Typicky se jedná o porušení zásady rovného zacházení – oslovování uchazečů personálně propojených s osobou zadavatele nebo zvýhodňování uchazeče/uchazečů jiným způsobem (např. zvýhodněným přístupem k informacím)

Nejčastější chyby při realizaci VZ

• Veřejné zakázky – nejčastější pochybení

- Chybné nastavení hodnotících kritérií:
 - subjektivní kritéria nebo subjektivní i objektivní kritéria bez jasného algoritmu měření a výpočtu,
 - kritéria nesouvisející s předmětem zakázky,
 - kritéria bez určení způsobu přiřazování bodového hodnocení jednotlivým kritériím, případně bez možnosti ověření způsobu přiřazení ze strany jednotlivých hodnotitelů
 - Dílčí kritéria nemají přiřazenou váhu – každé kritérium musí mít číselně vyjádřenou váhu
- To co je předmětem smluvních podmínek nemůže být hodnotícím kritériem,
- Neposkytnutí dodatečných informací všem uchazečům,
- Dělení předmětu zakázky pod zákonem nebo postupy stanovený limit,
- Stanovení předpokládané hodnoty zakázky bez zohlednění dodávek a služeb, které hodlá pořídit zadavatel v průběhu účetního období

Nejčastější chyby při realizaci VZ

- **Veřejné zakázky – nejčastější pochybení**

- Nevyhloučení uchazeče, který vyloučen má být, a to včetně nevyhloučení pro mimořádně nízkou nabídkovou cenu,
- Provedení podstatných změn v zadávacích podmínkách,
- Provedení změn v nabídkách během hodnocení nabídek,
- Podstatné změny Smlouvy na plnění zakázek, které by vedly ke změně okruhu uchazečů, změně hodnocení, změně výsledku
- Zadávání dodatečných prací/dodávek dodavateli bez zohlednění povinnosti již provést zadávací/výběrové řízení,
- Neuchování dokumentace – přenesení povinnosti uchovat dokumentaci na dodavatele nezbavuje zadavatele povinnosti uchovat dokumentaci ve smyslu závazků vyplývajících z programové dokumentace a podmínek, za kterých byla dotace poskytnuta

Další otázky?

Děkuji za pozornost.

